

Sygn. akt I UK 28/17

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kuryło

w sprawie z odwołania B.K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 listopada 2017 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 15 marca 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 marca 2016 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację odwołującą się B.K. od wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 5 marca 2015 r., mocą którego oddalono jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. z 11 grudnia 2013 r. w przedmiocie podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Odwołująca się zaskarżyła powyższy wyrok skargą kasacyjną w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie prawa materialnego: 1/ art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1829 ze zm.) w związku z art. 2 Konstytucji RP, przez błędną wykładnię, stojącą w sprzeczności z zasadą prawidłowej wykładni prawniczej i zasadą praworządności, tj. interpretacji i tworzenia prawa w sposób jasny i przewidywalny, a mianowicie przyjęcie, że sprzedaż przez rolnika owoców lub

jarzyn, które nie zostały przez niego wykorzystane na własne potrzeby, spełnia przesłanki prowadzenia działalności gospodarczej; 2/ art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm.), przez nieprawidłowe zastosowanie w sytuacji, gdy skarżąca nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na istotne zagadnienie prawne. Podniosła, że problem będący istotą sporu między nią a organem rentowym, sprowadza się do prawidłowej interpretacji przesłanek uznania działalności za działalność gospodarczą, tj. zarobkową, ciągłą i zorganizowaną. Skarżąca zaprzeczyła temu, aby prowadziła jakąkolwiek działalność gospodarczą. Jej zdaniem, Sądy obu instancji przy prawidłowym ustaleniu faktów dokonały ich błędnej oceny prowadzącej do przyjęcia, że wyczerpywały one pojęcie działalności gospodarczej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające. W przypadku powołania, jako podstawy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, istnienia w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, skarżący ma obowiązek nie tylko sformułować samo zagadnienie, ale także - w uzasadnieniu wniosku - przedstawić odpowiednią juretryczną argumentację wskazującą na dopuszczalność i celowość rozwiązania problemu prawnego w sposób preferowany przez skarżącego, a odmienny od sposobu rozstrzygnięcia tego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań wyrażonych przez Sąd drugiej instancji. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. Samo zaś zagadnienie prawne, w formie pytania sformułowanego w taki sposób, by możliwe było rozstrzygnięcie stawianych przez skarżącego wątpliwości, musi w swej treści zawierać odwołanie do przepisu lub przepisów prawa, na tle których takie zagadnienie powstaje. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem "prawnym" oraz czy jest to zagadnienie "istotne".

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że skarga kasacyjna w zakresie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania oraz jego uzasadnienia nie spełnia wymagań stawianych temu nadzwyczajnemu środkowi zaskarżenia.

Skarżąca podnosząc istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego nie skonstruowała tego zagadnienia w podanym wyżej znaczeniu w sytuacji, gdy jej obowiązkiem było wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. Rzeczą Sądu

Najwyższego przy ocenie, czy skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, nie jest bowiem doszukiwanie się w uzasadnieniu podstaw skargi kasacyjnej argumentacji mającej wykazać istnienie istotnego zagadnienia prawnego. Przedstawienie takiej argumentacji w uzasadnieniu podstaw skargi służy bowiem jedynie wykazaniu zarzucanego naruszenia prawa materialnego lub procesowego. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., III UK 10/11, LEX nr 1124105).

Wypada zauważyć, że w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca w rzeczywistości kwestionuje dokonaną przez Sądy obu instancji ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego i w rzeczywistości dąży nie tyle do rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego powstałego na gruncie przepisów mających zastosowanie w sprawie, co do rozstrzygnięcia tego konkretnego sporu i to w oderwaniu od ustaleń faktycznych poczynionych przez Sądy. Odnosząc się do argumentów skarżącej godzi się wskazać, że między innymi w wyroku z dnia 5 kwietnia 2016 r., I UK 196/15 (LEX nr 2010791) Sąd Najwyższy odniósł się do sporadycznej sprzedaży towarów, wskazując, że wykonywanie działalności gospodarczej polega na powtarzalności podjętych działań, które podporządkowane są regułom zysku i opłacalności, natomiast za prowadzenie działalności gospodarczej nie może być uznana incydentalna sprzedaż używanych rzeczy po członkach rodziny za kilkadziesiąt złotych rocznie. Stan faktyczny niniejszej sprawy jest jednakże odmienny od tego, jaki legł u podstaw powyższego wyroku. Z przyjętych przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku, którymi Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹³ § 2 k.p.c. jest związany, wynika, że w spornym okresie skarżąca w sposób zorganizowany i ciągły zajmowała się handlem na targu, gdzie dysponowała miejscem handlowym ze straganem, na którym zbywała kwiaty, rozsady, warzywa i owoce, przy czym handlowała nie tylko płodami rolnymi pochodzącymi z własnej produkcji rolnej, ale także nabywanymi od rolników celem dalszej odsprzedaży oraz że z działalności tej uzyskiwała dochód (uzasadnienie

s. 9). Prowadzona przez skarżącą sprzedaż nie była zatem incydentalna, lecz systematyczna, prowadzona kilka razy w tygodniu, przez wiele godzin.

Wobec niewykazania przez skarżącą istnienia powołanej przesłanki przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.